

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

EGÉSZ ÉVRE 16.— K | FÉL ÉVRE
NEGYED ÉVRE 4.— K

FŐSZERKESZTŐ:

DR. BISCHITZ BÉLA
ÜGYVÉD.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

BUDAPEST, V., SAS-UTCA 20.
TELEFON 108—10.

HIRDETÉSEK mm. SZÁMITÁSSAL DIJSZABÁS SZERINT.

Jó Szerencsét!

Budapest, Nagykarácsony.

A legsúlyosabb emberi megpróbáltatás idejében egy világháborúnak, amihez fogható még nem szántotta végig a földtekét, duló napjaiban szíves üdvözléssel köszöntjük az olvasót Nagykarácsony szép ünnepén.

A nagy békeapostol minden idők legnagyobb békehírnöke, az emberszeretet csalhatatlan prófétáját születése percében ihletett szívvel, amikor az egész föld vajudva küzd egy jobb jövőért, mi is ihletett szívvel közelgünk olvasóink nagy táborához és kívánunk tiszta szívünkön szebb, nemesebb, nyugodtabb napokat, mint amelyet az elmúlt esztendő kinek-kinek osztályrészül juttatott; nyugodalmat, csendes siri nyugodalmat az elköltözött bajtársaknak, erők visszanyerését a honért szenvedett sebesülteknek, enyhülést az özvegyek és árváknak és szebb jövőt ennek a sokat szenvedett szép Magyarországnak.

A tengerküzdés után fel fog virradni bizvást a nap, amely sugaras derűjét fogja belopni a házakba és a szívekbe egyaránt, mindenkinek szenvedését, mert kijutott belőle édes mindannyiunknak bőven, nyhítse a tudat, hogy isteni végzésből ennek így kellett elkövetkeznie. Addig is, míg beköszönt a Béke, mi szerény, egyszerű napszámosai a hazai bányász-és kohász-társadalom nehezen kielégíthető hirszoigálatának, állunk a mi szerény ekevasunk mellett s álljuk a munkát.

Dolgozunk, mint dolgoztunk eddig **tíz esztendőn** át. Nem ünneplünk az idén, mert az ünnepet jobb időkre hagyja az érző lélek. Ámde lássa mindenki, hogy rendületlen régi tisztességtudásunkkal, a régi fáradhatatlan szorgossággal munkálunk közre a hazai bányászat és kohászat nagy érdekeiért, a tudás fegyverével, a tisztesség eszközeivel, soha le nem térve a becsület utjáról, ami Magyarországon egymagában is — szó.

És haladunk. Utunk göröndös, akadályokkal teli, amiket nem egyszer a megértés hja, az irigység támaszt, de miként az igazságot nem lehet haladásában feltartóztatni, úgy dől le előttünk nap-nap után minden akadály, amely a bányászat nagy érdekeinek szolgálatában előttünk állott. Szolgáljuk a bányászokat, kohászokat, szolgáljuk a bányászat és kohászat közgazdasági nagy érdekeit, népszerűsítjük azt benn, közérthető laikus nyelvet irván, megismer-tetjük objektíve künn az ország határain túl s ha sikerül e munkánk, aminthogy sikerül, ez a mi leg-méltóbb jutalmunk.

És ez a mi programunk! Ezzel nyertük meg a

mi társadalmunk legjobbjainak méltó elismerését és rokonszenvét, működésünket folytatjuk tudással és tisztességgel s próbáljuk meg egyesíteni olvasóink táborában mindazokat, akik a hazai bányászat és kohászat nagy érdekeit tisztességgel és tudással szolgálják.

Isten adjon ehhez

Jó Szerencsét!

Rablógazdaság és üzérkedés.

„A mostani világháboru után a meg-feszített, becsületes közgazdasági munkának kell beállania az eddigi rablógazdaság és üzérkedés helyébe az anyaföld kincseinek értékesítésére.“

A m. kir. Földtani Intézet igazgatósági jelentéséből, amelyben az intézet tudományos életéről számol be, vessük e sorokat. *Lóczy Lajos*, ez az európai színvonalu komoly tudós, akinek egész munkássága az önzetlenség maga, hiszen feltárva a kincsek-kincseit, nem kér részt semmiből, írja alá a fenti klasszikus szavakat.

Mit is hangoztatunk mi egy évtizede?

Mi is volt a mi programunk ez előtt *tíz* esztendővel?

Még ma is a fülünkbe cseng a csendes szemrehányás, az öreges lekicsinylés moraja, hogy *A Bánya* akar „világmegváltó“ szerepet vinni. Mert akadnak mindig emberek, akik nem azt nézik, hogy „mit“, hanem, hogy „kicsoda“. Nem a lényeg a fő a szemükben, hanem a személy. Még ezek a jobbak, mert a rosszak azok, akiket a Földtani Intézet évi jelentése oly tömören aposztrofál, legyenek azok koldus román parasztok, tanítók s más bánya-betyárok, vagy a kávéházak füstös levegőjében üzérkedő faiseuőrök, vagy más sarlatánok.

Álló egy évtizede propagáljuk az eszmét, hogy Magyarországon meg kell szüntetni a rablógazdaságot és becstelen üzérkedést a bányászat terén. Szívünkben örvendünk, hogy szavunk többé nem kiáltó szó a pusztában. Lelkünknek igaz gyönyörűsége telik abban, hogy az országnak csakis a Tudományos Akadémia önzetlenségéhez, puritanizmusához hasonlítható komoly testülete teszi magáévá a mi eszménket, s szószerint a mi szavainkat iktatja bele évi jelentésébe. Amit mi, mint hirlapírók, a maga nyereségében jellemezve írtunk, azt méltatta ez a komoly, csendes, szemlélődő munkát végző tudósok kollégiuma arra, hogy szószerint, mint az egész ország gazdasági programját írja elő.

Rablógazdaság és üzérkedés.

Ennek megszüntetését irtuk mi fel zászlónkra, ennek módjait kerestük s propagáltuk éveken át.

Nyugodt öntudattal mutatunk arra, hogy e szaknak oly komoly helyen való megszívlelése egymagában a mi becsületes munkánk és szívós kitarításunk elismerése. Hogy ime a bizonyág arra, hogy lapunkra szükség volt, hogy lapunk szükséges helyet tölt be, hogy eszméket vet fel s ez eszmék felvetésére szükség van.

Hirdettük a múltban és hirdetjük, hogy Magyarországon becsületes közgazdasági munkának kell bekövetkeznie s ime, meghallja ezt az ország jövőjén oly csendes szívóssággal munkálkodó intézet, meghallják a geologusok, akik a föld mélyen fekvő kincseit egy közeli és távolabbi jövő biztosítása érdekében kutatják fel s hirdetik velük ezt az igazságot.

Igenis! . . . „*A mostani világháború után a megfeszített, becsületes közgazdasági munkának kell beállnia az eddigi rablógazdaság és üzérkedés helyébe az anyaföld kincseinek értékesítésére.*“

És mi most ezt az ígét annál serényebben és annál hangosabban fogjuk hirdetni, mert így igaz ez betű szerint. Eddig nekünk nem hitték el az egész vonalon. Nem hatotta át az egész társadalmat fent és lent. De most a Földtani Intézet „is“ mondja. Most már ez axióma, alapigazság, olyan sarkalatos igazság, amely bizonyítást sem tűr többé, mert önmagában érthető.

Reméljük, hogy megértik a közgazdasági tényezők, mit jelent ez az alapigazság. Mi a szerepük e kérdésben. Helyet kell, hogy foglaljanak benne, mert bizony nélkülük is be fog következni a „becsületes és megfeszített közgazdasági munka“, amiként a földgáz kérdésben bekövetkezett.

Eljárás gázoknak generátoraknában szakaszos üzemben bitumenes tüzelőanyagokból való előállítására.

Ez eljárásban a fuvási periódust követő gázosító periódusban nemcsak vizgőzt fuvatunk be alulról felfelé a kemencébe, hanem egyidejűleg a vizgázt előállító kokszból álló tüzelőanyagoszlop felett annyi égési levegőt vezetünk be, mint amennyi szükséges ahhoz, hogy a kokszoszlop felett fekvő tüzelőanyagot ledesztillálhassuk. A két ismert gázelőállító eljáráshoz, melyeknél vagy vizgőzt levegővel folytonos áramban vagy egyszer vizgőzt, azután levegőt vezetünk az aknában át, járul a törzsszabadalom szerinti új eljárás, melynél az első időszakban levegőt és a második időszakban a vizgőzön kívül levegőt vezetünk az aknában át.

A gáz előállítási módjának kérdése mellett a melléktermékek előállításának kérdése is rendkívül fontos, mivel általuk a gáz előállítási költségek nagy mértékben csökkenthetők vagy bizonyos körülmények között teljesen kiegyenlíthetők. Míg a generátorgáz-eljárásnál az értékes alkatrészek kitermelése csak kisebb terjedelemben volt lehetséges, ezek az alkatrészek szakaszos üzemben sokkal nagyobb mennyiségben kerülnek az elvezetendő égéstermékekbe. Különösen nagy gazdasági jelentőségű az ammoniahozadék. Az ammonia előállítása céljából azonban a gáztalanító részben, azaz a kokszból álló tüzelőanyagoszlop felett fekvő tüzelőanyagrétegekben gőzfelesleggel kell dolgozni. Általában azonban a tüzelőanyagoszlop ezen részébe jutó gőzmennyiség gazdaságos ammonia-előállításához nem elégséges. De a generátornak a vizgázt előállító koksz-

részen nagyobb mennyiségű felesleges gőz átvezetése a legkevésbé sem volna gazdaságos, mivel nagymennyiségű meleg menne veszendőbe és nagy szén-savtartalmu gáz keletkeznék.

A törzsszabadalom szerinti eljárás nagyon egyszerű módon, az előállított gáz minőségének egészen kis mértékű csökkentése által különösen az ammoniakitermelés javítását teszi lehetővé. Ezen találmány annak felismerésén alapszik, hogy az égési levegőnek a vizgőzt előállító kokszoszlop felett való befuvatása által nemcsak a felső tüzelőanyagoszlop gáztalanítására szükséges kiegészítő melegmennyiség állítható elő, hanem minden nagyobb nehézség nélkül lehetséges kell hogy legyen megfelelő égési levegő segítségével oly melegefelesleg előállítani, hogy a gáztalanításhoz szükséges hőmérséklet akkor is fentartassék, ha az égési levegő mellett még a kokszoszlop felett az ammoniakitermeléshez szükséges gőzfelesleg előállításához friss, tehát viszonylag hideg vizgőzt vezetünk be.

A találmány szerinti eljárás tehát lényegileg abban áll, hogy a befuvatás után a szokásos gőzsugáron kívül egyidejűleg a vizgázt előállító kokszoszlop felett égési levegőt, valamint szekunder vizgőzt vezetünk be és pedig oly térfogatarányban, hogy a felfelé áramló vizgáz saját hőmérséklete a levegő bevezetése folytán létesülő eléggessel együtt oly hőmérsékletet létesítsen, hogy a felső tüzelőanyagoszloggáztalanítása hatásosan bekövetkezzék és egyidejűleg a friss gőz bevezetése okozta melegvesztés kiegyenlítettessék. Emellett a vizgőznek az égési levegővel vagy égési levegő mellett való alkalmazása azzal az előnnyel jár, hogy egészen befuvató fuvóka közeléig csak omlós salak képződhet. Mindenesetre rossz természetű salakok képződése ezen a befuvatóhelyen biztonsággal elkerülhető. Vizgőzön kívül vagy vizgőz helyett természetesen más, melléktermékek kitermelésére alkalmas eszközök is azonos módon alkalmazhatók.

HAZAI HIREK.

Előfizetési felhívás.

Felkérjük azon tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetésük f. hó végével lejár, hogy azt a már birtokukban levő befizetési lap felhasználásával mielőbb meghosszabbítani sziveskedjenek.

Halálozás. *Kunszt János* zólyombrezói vasgyári főmérnök, a gépészeti osztály főnöke december hó 11-én, életének 56. évében Zólyombrezón elhunyt.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter *Nagy Henriket*, a selmecbányai m. kir. bányagazgatóság mellé rendelt számvevősegnél alkalmazott pénzügyi számtisztet, Selmecbányán a bányakerületi főpénztárhoz a X. fizetési osztályba *pénztári tiszté* nevezte ki.

A Coburg Fülöp herceg féle bánya és kohóművek r.-t. — mint már közöltük — 4 millió korona befektetéssel vasgyárat fog építeni Szombathelyen. A társaság a város részéről nyújtott kedvezményeket elfogadta és a gyár céljaira szükséges 58 kat. hold földterületet megvásárolta. Az építési tervek készen vannak és amint a tanács határozata jóváhagyatott, az építést megkez-

dik. A gyárteleppel kapcsolatban a bécsi Urban und Söhne cég csavargyárat létesít, amely 1200 munkást fog foglalkoztatni.

A Prager Eisenindustrie nagy nyeresége. A Prager Eisenindustrie Gesellschaft igazgatóságának f. hóban megtartott ülésén beszámoltak az 1915—16-ik üzletév szeptember végéig lejárt első három hónapjának eredményéről, amely szerint az előző évvel szemben a nyereség 4-1 millió koronával emelkedett. A társasági telepek munkával való ellátása hosszú időre biztosítva van.

Pályázat. A zalaiznai m. kir. főbányahivatal 1000 korona évi fizetés, 400 korona pótlék és 400 korona lakpénzzel javadalmazott pénzügyi számtisztviselő állásra irt ki pályázatot. — A kérvények e pályázatot a „Pénzügyi Közlöny”-ben való megjelenésétől számítva 14 nap alatt a m. kir. pénzügyminiszteriumhoz címezve a zalaiznai m. kir. főbányahivatalhoz nyújtandók be. Pályázóktól megkivántatik, hogy az 1883. évi I. t. c. 17. §-ában előírt elméleti előképzettségüket, fedhetlen előéletüket, életkorukat, nyelvismereteiket, katonai kötelezettségüknek miként történt teljesítését és egészségi állapotukat igazoló hiteles okmányokkal szereljék fel kérvényeiket. Az egészségi állapot közzétételére orvos által kiállított bizonyítvánnyal igazolandó. Azon pályázók, akik a selmezbányai kir. bányászati főiskolát végezték, előnyben részesülnek és ha valamely bányászati vagy kohászati szakból államvizsgát tettek, a fizetésen felül 400 korona tanulmányi pótlékban részesülnek.

A galiciai nyersolajtermelés értesülésünk szerint immár elérte a normális keretet. Jelenleg hónaponta 110 000 vaggon nyersolajat kapnak a finomítógyárak földolgozás céljára

Cégjegyzési hírek. Magyar Minimax r.-t. megszűntette Belitscha Béni igazgatósági tagjának cégjegyzési jogosultságát. — Budapesti Ásványolajgyár r.-t. bejegyeztette Szirmay Oszkár, Balázs Péter és Polgár Adolf igazgatósági tagjait és Weisz Gyula, Hecker Bertalan és Berg Adolfnak pedig cégjegyzési jogosultságuknak megszűnését jegyeztette be. — „Olea” r.-t. Kertész Gyula igazgatósági tagját bejegyeztette. — Kertész Gyula társasági tisztviselő cégjegyzési jogosultságának megszűnését bejegyeztette.

A porosz szénbányászati. Mint halljuk, a magyar kormány megbízásából Lers Vilmos dr. kereskedelemügyi államtitkár és Vázsonyi Jenő, a Máv. egyik igazgatója Berlinbe fognak utazni, hogy az osztrák küldöttekkel egyetemben a német kormánnyal a sziléziai szénszállítások ügyében tárgyalásokat folytassanak.

A német vas kivitele. A német vas- és acélművek egyesülete most tartotta meg élénk érdeklődés közepette évi közgyűlését. Az acélpipar gyártóképeségének meg-

állapításával kapcsolatban bejelentették, hogy jelenleg 1800 német mű foglalkozik gránátgyártással. Az export-középpont a honvédelem érdekében szemeltartása mellett intenzíven működött, mert a megfelelő külföldi piacokat a jövő biztosítása szempontjából meg kellett tartani. Óriási feladatot rótt a német vas- és acélpiparra az amerikai verseny lehető ellensúlyozása. Az Unió kivitele e téren a tavalyi hét háborus hónap alatt 700 millió márkára nőtt a megelőző esztendő 500 milliójával szemközt. Jelenleg pedig máris a tavalyi mennyiség háromszorosát, 1-2 milliárd márka értékben szállított külföldre az amerikai acélpipar.

A téglafogyasztás és a tégláarak. Ismeretes, hogy a téglakartel f. év végén lejár. A szerződés értelmében a meghosszabbítás végett már 1916. év elején meg kell indulnia a tárgyalásoknak.

Erre vonatkozólag Gold Marcel a Budapest-szent-lőrinci téglagyár vezérigazgatója a napokban egy hirlapiró előtt a következőket mondotta:

— Minden valószínűség amellel szól, hogy a téglakartelt meghosszabbítják. Ennek a gyárakon kívül az építkezések is hasznát fogják látni. A kartel fennállása alatt ugyanis átlag olcsóbb volt a téglák, mint akkor, amikor még nem voltak a gyárak kartelben. A téglakartel 1900-ban alakult és 1915-ig a téglák átlagos ára 38-06 korona volt, míg 1884-től 1900-ig egyik nagy téglagyárunk hiteles feljegyzése szerint az átlagos ár 39-54 korona volt. A téglakartel rezsmije alatt fizették az átlagos legalacsonyabb tégláarat 1901-ben, amikor 29-66 korona volt az átlagos ár. Ha most 58 korona is a téglák ára, ez csak átmeneti állapot és arra vezethető vissza, hogy ebből 18 korona a fuvardíj, holott ezért békeidőben 7-8 koronát fizettünk. A téglakartel meghosszabbítását már az is biztosítja, hogy folyton szaporodnak a tagjai és ezidőszent csak a Sorg, a Bohn-féle és a rákosi Lechner-gyár nem tagjai a kartelnek.

— A téglafogyasztás az idén roppantul megcsappant. Ebben az évben összesen 29 millió darab téglát szállított le a kartel, az előző 1914. év 104 millió és az 1913. évi 96 és fél millió darabbal szemben. Emellett a kilátások a lehető legrosszabbak. A háboru alatt mindössze néhány nagyobb katonai épületet, a budai új egészségügyi intézet, a katonai ruhatár kibővítését fogják perferktuálni. Ezenkívül a környéken, Órkényen, Piliseshán Nagytétényen is lesznek katonai építkezések. Ennyi az egész. Magánépítkezésekről szó sincs. Még néhány hadseregszállító gyár is kibővíti gyártelepét, de persze mindez nem kárpótolhatja a téglagyárakat azokért az üzletekért, amelyek a háboru következtében elmaradtak.

A magyar bányahatóságok adománya. A magyar bányahatósági tisztviselők a világháboru kitörése óta fizetésük 2 százalékát havonként önként nyújtják a háboru okozta nyomor enyhítésére és pedig felerész-

FELTEN ÉS GUILLEAUME

kábel-, sodrony- és sodronykötél-gyár részvénytársaság

BUDAPEST, I., Budafoki-ut 13533. hrsz. — TELEFON: — 99-11, 99-12, 99-13, 99-14.

Ólomkábelek. Villamvilágítási vezetékek. Sodronykötelek. Elektrolitikus vörösréz huzalok, okonitvezetékek, szerelvények stb.

ben a Magyar Vöröskereszt Egyesület, felerészben pedig a Hadbavonultak Családtagjainak Országos Segélyző Bizottsága céljaira.

Folyó év II. ik felébe beküldött adományok a következők: 1. Budapesti m. kir. bányakapitányság 197 kor., 2. Zágrábi kir. bányakapitányság 152 kor. 75 fill., 3. Zalatnai m. kir. bányakapitányság 33 kor. 76 fill., 4. Gölnicbányai m. kir. bányabiztosság 23 kor. 24 fill., 5. Miskolci m. kir. bányabiztosság 80 kor. 32 fill., 6. Petrozsényi m. kir. bányabiztosság 72 kor., 7. Pécsi m. kir. bányabiztosság 73 kor. 04 fill., 8. Rozsnyói m. kir. bányabiztosság 45 kor. 80 fill. Együtt 677 kor. 91 fill. Ezen 677 korona 91 fillérből esik az 1. Országos Magyar Vöröskereszt Egyesület részére 338 kor. 96 fill., 2. a Hadbavonultak Családtagjainak Országos Segélyző Bizottsága részére 338 kor. 95 fill.

E tényeket jóleső örömmel regisztráljuk és megállapítjuk azt, hogy bár a bányahatóságok személyi létszámának tekintélyes része a harctéren küzd és egyes bányahatóságok a havi hozzájárulástól magukat más irányu áldozatokra való hivatkozással kivontak, mégis az eddigi együttes adományok összege körülbelül 2400 korona tekintélyes összegre rúgnak.

A denaturált iparsó ára. A pénzügyminiszter a 3% nyi szódával denaturált iparsóra nézve fentartja a jövő 1916. évre is azokat az árakat, amelyeket az 1915. évre megállapított. Ezek szerint a tiszta iparsó ára egyszáz métermázsán aluli mennyiségben métermázsánként 2 K 57 f, a tisztátalan iparsóé pedig 2 K 17 f; egyszáz métermázsá vagy azon felüli mennyiségben az ár métermázsánként: a tiszta iparsónál 2 K 20 f, a tisztátalan iparsónál 1 K 80 f. Ez az ár az iparsónak a Sójövedék Vezérügynökségének szigetkamrai és marosújvári denaturáló telepein való átvétele esetére bir érvénnyel; Szigetkamrai azonban a fentebbiekben megállapított árakhoz még a bányahelyekről való szállításért járó díj fejében métermázsánként 18 fillér hozzászámítandó. Az iparsónak az ország egyéb helyein való átvétele esetére az itt megállapított árak a szigetkamrai, illetőleg a marosújvári denaturáló teleptől járó vasuti szállítási díjakkal emelkednek.

A Győrffy—Wolf fémárugyár r.-t. 1914/15. évi mérlegét 1397 korona nyereséggel zárta le, de mivel az előző évben 392 000 korona vesztesége volt, a zárószámadás 390.603 korona veszteséggel zárult.

Az igazgatóság a december 29-én tartandó közgyűlésnek azt javasolja, hogy a veszteség elüntetésére a 6250 drb 200 K részvény névértékének 140 K-ra való lebélyegzése útján szállítsák le az 1,250.000 K alapítókét 875.000 K-ra.

A régi 20 koronások kivonása a forgalomból. Az 1907 január 2-iki kelettel kiadott régi 20 koronások 1915 december 31-én kivonatnak a forgalomból. Ezután ezeket a bankjegyeket fizeteskép 1916 december 31-ig csakis az Osztrák magyar bank fogadja el.

Uj öntöme. A magyar vagon- és gépgyár részvénytársaság — mint értesülünk — új öntömevet épít.

A részvénytársaság a helyhatósági építési engedélyt Győr város tanácsától már megszerezte.

A nyersolajból előállított termékek zár alá vétele. A kormány rendeletet adott ki, amely szerint a nyers ásványolajkészletet, a nyers ásványolajból nyert termékeket, benzint, kátrányolajkészleteket be kell jelenteni. A gyárak tartoznak bejelenteni az egész mennyiséget, a kereskedelmi vállalatok a mindennemű kenőolajból összesen 10, a főbbi anyagból 50 métermázsát meghaladó mennyiséget. Ugyanez a rendelet intézkedik a benzín, gázolaj, hengerolaj, vulkánolaj, motorbenzol és kátrányolajnak zár alá vételéről. A rendelet

szerint a zár alá vétel kiterjed minden fajtájú benzínre, minden fajtájú gázolajra (motorolaj), hengerolajra, vulkánolajra, motorbenzolra, kátrányolajokra. A zár alá vételnek az a hatálya, hogy a zár alá vett termékekből csak a jelentkező fél nevére kiállított beszerzési engedély beszolgáltatása ellenében és csak abban a minőségben szabad kiszolgáltatni, amelyre a beszerzési engedély szól. A beszerzési engedélyt a kereskedelmiügyi miniszter, a mezőgazdasági üzemből használt motorok (ekék, cséplőgépek és hasonlók) céljaira szükséges benzint és benzint illetőleg pedig a földmivelésügyi miniszter adja meg.

Közgyűlések. Kő- és kavicsbánya r.-t. december 30-án tartja ez évi rendes közgyűlését. **Mérlegszámlája** a következő: Tartozik Ingatlanszámla 141.250— K. Postatakarékpénztárszámla 254.68 K. Pénztár 712.79 K. Óvadék 14.000— K. Adósok 17.256.90 K. Leltár 29.651.98 K. Veszteség 1913. év 296.938.43 K. Veszteség 1914. év 394.091 K. Összesen 504.005.69 K. **Követel** Részvénytőke számlától 400.000— K. Hitelezők 88.155.69 K. Kölesönvett óvadék 14.000— K. Elfogadvány 1850— K. Összesen 504.005.69 K. **Nyereség- és veszteségszámlája:** Tartozik: Bányafentartási költségek, általános költségek, jutalék- és személyzeti fizetések, vágány- és községi bérek, utiköltségek 23.621.83 K. Munkabérek 17.487.76 K. Kamat és költségek 4065.91 K. Leírások követelésekből 3795.16 K. 1913. évi veszteség 296.938.43 K. Összesen 345.909.09 K. **Követel** Árnyszámlától 45.029.75 K. Mérlegszámlától 300.879.34 K. Összesen 345.909.09 K. — **Lukii kőbánya részvénytársaság** december 30-án tartja meg ez évi rendes közgyűlését a következő napirenddel: 1. Igazgatósági jelentés az 1913-iki üzletévről. 2. Felügyelőbizottság jelentése az 1913-iki üzletévről. 3. Az 1913. évi mérleg előterjesztése kapcsán a zárószámadások jóváhagyása és határozat a veszteség felől. 4. Határozat az igazgatóságnak és a felügyelőbizottságnak az 1913. üzletévre adandó felmentvény iránt. 5. Igazgatósági jelentés az 1914-iki üzletévről. 6. Felügyelőbizottság jelentése az 1914-iki üzletévről. 7. Az 1914. évi mérleg előterjesztése kapcsán a zárószámadások jóváhagyása és határozat a veszteség felől. 8. Határozat az igazgatóságnak és a felügyelőbizottságnak az 1914. üzletévre adandó felmentvény iránt. 9. A felügyelőbizottság tiszteletdíjának megállapítása. 10. Az igazgatóság megválasztása három évre. 11. A felügyelőbizottság megválasztása egy évre. 12. Az alapszabályok 3. és 14. §-ának megváltoztatása. 13. Esetleges indítványok. — **Magyar Fémkohó és Vegyi Ipari r.-t.** december 28-án tartja meg a Magyar Álla-

Hadmentes, **bányaüzemvezető**

32 éves

bányaiskolai jeles végzettséggel, nagy gyakorlatossággal **üzemvezetői, főaknászi, vagy bányamérői** állást keres „Szorgalom” jelige alatt.

Hat középosztályal egyenrangú szakiskolai végzett erőteljes, **hadmentes fiatal ember**

számosztályban

keres állást budapesti gyár vagy bányatársulati irodában, esetleg vidéken „Jó szerencsét” jelige alatt.

lános Hitelbank üléstermében III. rendes közgyűlését. — *Ipolysági Gázmű r.-t.* december 26 án tartja meg IX. rendes közgyűlését.

A petróleum és benzín maximális ára. Értesülésünk szerint jövő hét elején fog megjelenni a petróleum és mellékterméneire vonatkozó ármaximáló rendelet. A magyar kormány már hetekkel ezelőtt elkészítette erre vonatkozó tervezetét, azonban az osztrák kormányra való tekintettel egyelőre elhalasztották a rendelet életbeléptetését. Most az osztrák kormány is hozzájárult az ármaximáláshoz és így többé semmi akadályja sincs annak, hogy a rendelet legközelebb napvilágot lásson. A megállapodás értelmében maxímálják a petróleum, benzín és a gázolaj árát. A petróleum maximális ára ötven koronán alul lesz.

Pályázati hirdetmény bánya- vagy folyókavics szállítására. 32.907/1915. sz. A magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetősége a vonalai részére az 1916. évre 5050 m³ bánya- vagy folyókavics szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A szállítás a magyar királyi államvasutaknál érvényben levő 300.001/913. sz. feltételek, valamint a 32.907/915. sz. ajánlati felhívás értelmében történik, mely feltételek a pályázati határidőig alulírt üzletvezetőség anyag- és leltárbeszerzési csoportjánál díjmentesen kaphatók és a magyar királyi államvasutak igazgatóságánál és valamennyi üzletvezetőségénél naponként a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlat az egész szükségletre, vagy annak bármely részmennyiségére is szólhat.

Az ivenkint 1 koronás magyar okmánybéllyel ellátott szabályszerűen kiállított, aláírt és pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett ajánlat ezen alábbi külcimmal:

„Ajánlat kavics szállítására 32.907/915. számhoz”
1916. évi január hó 9-ig déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetőségének általános osztálya főnökéhez. (Kolozsvár, Bocskay-tér 4. sz.) benyújtandó, vagy posta útján beküldendő, megjegyezvén, hogy csakis ezen feltételeknek megfelelő ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni. A fenti általános szállítási feltételek 3. §-ában foglaltaknak megfelelően megállapítandó bánatpénz készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban 1916. évi január hó 8-án déli 12 óráig a kolozsvári üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál leteendő, esetleg posta útján oda küldendő.

✂ DEUTSCHER BERICHT. ✂ INDUSTRIE UND VOLKSWIRTSCHAFT.

Vereinigung von Zündwarenfabriken. Die Interessengruppe, welche unter Führung der Ungarischen Bank und Handels-Aktiengesellschaft die Majorität der Aktien der Zündwarenfabriken Szeged, Temesvár, Budafok und Győr repräsentiert, hat beschlossen, zum Zwecke der Vereinfachung der Geschäftsführung und zur Erreichung jener Ersparnisse, welche aus der Vereinheitlichung resultieren, die vier Unternehmungen in eine Aktiengesellschaft zur Verschmelzen. Die einzelnen Generalversammlungen, welche die Vereinigung beschliessen sollen, werden noch im Laufe dieses Jahres stattfinden. Die neue Gesellschaft, mit dem Sitze in Budapest und einem Aktienkapital von K 2.000.000 wird den Namen „Szikra“ Ungarische Zündholzfabriken Aktiengesellschaft führen.

Oesterreichische Petroleumindustrie. In der am 30. November abgehaltenen Verwaltungsratssitzung der „Olex“ wurde der erzielte Reingewinn mit K 512.025

(166.194) konstatiert, Reservefonds werden K 25.183 (i. V. 7829) zugeführt für 8 prozentige Dividende K 240.000 (i. V. 5 Prozent), für Tantieme K 33.684 reserviert und der Rest von K 213.157 (i. V. 8364) auf neue Rechnung vorgetragen. — Die Orsovaer Petroleumraffinerie weist einen Reingewinn von K 19.494 (Vorjahr Verlust 297.250).

Marta Ungarische Automobilfabriks-A.-G. In der unter dem Vorsitz des Bürgermeisters Varjassy abgehaltenen ausserordentlichen Generalversammlung der Gesellschaft wurde die Erhöhung des Aktienkapitals von 2.400.000 K, durch Emission von 6000 Stück neuen Aktien von Nominale 200 K auf 3.600.000 K beschlossen. Im Sinne der Statuten wurden die Delegierten der neuen Grossaktionäre: der Pester Ungarischen Kommerzialbank und der Benz & Komp. Rheinischen Automobil- und Motoren-A.-G. in die Direktion und in den Aufsichtsrat gewählt.

Veitscher Magnesitwerke-Aktiengesellschaft. Der Verwaltungsrat der Veitscher Magnesitwerke-Aktiengesellschaft hat in seiner Sitzung die Bilanz für die Geschäftsperiode 1914/15 festgestellt, die nach Hinzuziehung des Gewinnvortrages von 365.394 Kronen und des in Gemässheit des Generalversammlungsbeschlusses vom 14. November 1914 geschaffenen Gewinnvortrages B von 400.000 Kronen, der nach Notwendigkeit zur Stärkung von Dividenden bestimmt ist, insgesamt einen Reingewinn von 1.473.991 Kronen (gegen 1.912.828 Kronen im Vorjahre) ergibt. Der Verkauf der Produkte belief sich auf 44.917 Tonnen gegen 119.090 Tonnen im Vorjahre. Die Abschreibungen von 401.551 Kronen (gegen 832.888 Kronen im Vorjahre) wurden mit Berücksichtigung der geringeren Substanzverluste und eingeschränkteren Inanspruchnahme der Werkeinrichtungen, jedoch mit einem Zuschlag gegen die bisherige jährliche prozentuelle Einstellungsquote bestimmt. Der Verwaltungsrat wird der am 29. November dieses Jahres stattfindenden Generalversammlung nachfolgenden Antrag stellen: Eine Dividende von 10 Prozent, sohin 40 Kronen per Aktie, zur Verteilung zu bringen (im Vorjahre 11¹/₄ Prozent, d. i. 45 Kronen per Aktie): von dem nach Dotierung des Beamten- und Arbeiter-Unterstützungsfonds und nach Abzug der Tantieme für den Verwaltungsrat erübrigenden Gewinnsaldo von 568.516 Kronen den Betrag von 200.000 Kronen einem Gewinnvortrag B zu überweisen, welcher nach Notwendigkeit zur Stärkung künftiger Dividenden bestimmt ist, und den alsdann restierenden Gewinnsaldo von 368.516 Kronen auf neue Rechnung vorzutragen. Die Gesellschaft wird nach Annahme der Anträge der Verwaltung durch die Generalversammlung über die folgenden Reserven verfügen: Ordentlicher Reservefonds 800.000 Kronen, ausserordentlicher Reservefonds 1.196.651 Kronen, Gewinnvortrag 368.561 Kronen, Gewinnvortrag B 200.000 Kronen.

Rumänische Petroleumindustrie. „Viitorul“ befürwortet, die Ausfuhr von Petroleumprodukten möglichst zu fördern, aber mit einer Ausfuhrprämie zu belasten. Dies würde aber nur eine neue Exporterschwerung bedeuten, nachdem Deutschland kaum seine „Höchstpreise“ ändern wird und Österreich sich aus Galizien versorgen kann. In der Zeit vom 15. August bis 15. September wurden 130.000 (v. J. 136.415) Tonnen Erdöl produziert, dagegen 148.035 Waare erzeugt

Bezeichnung des Brennmateri als	Fabrikation	Ausfuhr	Verbrauch im Inland	Verbrauch in den Raffinerien
Benzin .	36.712	—	2.931	—
Petroleum	23.803	23.066	3.416	350
Mineralöl	14.690	9.641	4.548	1
Rückstände	72.880	—	41.960	13.541
Paraffin .	—	—	173	—
Insgesamt	148.035	32.707	53.028	13.892

Da davon bloss zirka 100.000 verbraucht wurden,

bleiben wieder zirka $\frac{1}{3}$ im Vorrath, da sich jetzt auf zirka 1,000.000 Tonnen belauft. Die Hauptprodukten sind (in Tonnen): Romana-Americana 30.364 t, Steaua Româna 27.979 t, Astra Româna 27.180 t, Concordia 6703 t, Roumanian Consolidated Oilfields 6494 t, International 5262 t, Orion 4015 t, Colombia 3333 t, Alpha 3038 t, Nafta 2653 t. — Der freie Donauweg wird wohl erst in Frühjahr für grösseren Petroleumexport in Frage kommen. Da der frühe Eintritt des Winters die Gefahr des Zufrierens der Donau nahe rückt, dagegen wird der Bahnweg über Verciorova frei.

Vom Ostrau-Karwiner Steinkohlenmarkt wird berichtet: Die Lage des Ostrau-Karwiner Revieres hat sich in der Berichtsperiode nicht wesentlich verändert. Die

Hoffnung, dass der Wagenmangel eine Abschwächung erfahren werde, hat sich nicht erfüllt; derselbe dauert vielmehr in ungeschwächter Intensität an. Den Werken erwachsen hieraus sehr erhebliche Schwierigkeiten. Der Bedarf der Konsumenten kann unter diesen Umständen nur unzureichend gedeckt werden, und dies um so mehr als bei der Kohlenversorgung die für die Kriegsverwaltung wichtigen Betriebe in erster Linie berücksichtigt werden müssen. Die Nachfrage nach Kohlen aller Sorten wie auch nach Koks ist überaus lebhaft.

5208/1915. szám.

Pályázat.

A m. kir. Pénzügyminisztérium folyó évi 138.226. számú felhatalmazása alapján az aknasugatagi m. kir. sóbányahivatalnál a X. fizetési osztály 3. fokozatába sorozott bányaműorvosi állásra ezennel pályázat hirdetik, mellyel következő javadalmazás jár: évi egyezerhatezáz (1600) K fizetés és az 1904. évi I. t.-c. alapján járó évi négyszáz (400) K személyi pótlék, a nyugdíjba be nem számítható természetbeni lakás, esetleg törvényszerű lakpénz, 54 m³ tűzifa, 112 kg. sójárandóság és egy szolgálati ló eltartására évi 28 q széna, 30.75 hl zab s 400 K kocsistartási átalány, végre az üzemeredmény kedvező alakulása esetén az évi fizetés 25 %-a erejéig terjedhető üzemi jutalék s jutalomban való részesedés.

A kinevezett bányaműorvos a kincstár szolgálatában álló altiszt, szolga, ór és munkás-személyzetet és nyugbéréseket, valamint azok családtagjait, ugyszintén a IX., X. és XI. osztályban álló bányakincstári tisztviselőket (de nem azoknak családtagjait is) ingyen gyógykezeltetni tartozik.

Orvostudor pályázók felhivatnak, hogy 1 koronás bélyeggel ellátott folyamodványaikat előljáró hatóságuk, vagy ha állami szolgálatban nem állanak, az illetékes főispán vagy polgármester útján jelen hirdetménynek a Pénzügyi közlönyben való megjelenésétől számítandó három (3) hét alatt a nagyméltóságú m. kir. Pénzügyminisztériumhoz címezve az alulírt m. kir. főbányahivatalhoz nyujtsák be, későbbben beérkező folyamodványok tekintetbe vétetni nem fognak.

Folyamodók hiteles okmányokkal igazolni kötelesek:

1. Családi és keresztnévüket, honosságukat, születési helyüket, életkorukat, vallásukat, családi állapotukat.
2. Előéletüket (curriculum vitae).
3. Nyelv és szakismereteiket, netáni klinikai vagy kórházi szolgálataikat.
4. Erkölcsi magaviseletüket.
5. Hogy katonai kötelezettségüknek miként feleltek meg?
6. Valamint egészségi állapotukat és hogy a szolgálattal egybekötött köteleességek teljesítésére teljesen képesek.

A kinevezés, ha az illető nem állami alkalmazott, egy év tartamára ideiglenesen történik és kinevezett csak a próbaév lejártá után és ha a szolgálat teljesítésével járó kötelezettségnek minden tekintetben megfelelt, fog véglegesítettetni.

Aknaszlatina, 1915 december hó 12-én.

M. kir. főbányahivatal.

Von Gerstenbergk-Zech Leo, 48053. számú

„Berendezés változó duzzasztott vízszinnel bíró vízmedencék-ből kifolyó víz mennyiségének szabályozására“

című magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának gyakorlatba vétele céljából belföldi gyárosokkal összeköttetést keres, esetleg szabadalmát eladja vagy gyártási engedélyt ad. — Bővebb felvilágosítással szolgál

Kalmár J. és Kalmár L. szabadalmi ügyvivőiroda
Budapest, VII., Rákóczi-ut 44.

A Gebrüder Eickhoff cég Bochumban, az 55453. számú és

„Hajtómotor rázócsuszáték számára“

című törzsszabadalmának, valamint az ehhez tartozó 59201. számú pótszabadalmának gyakorlatba vétele céljából hajlandó gyártási engedélyeket adni, esetleg szabadalmait teljesen el is adja. — Bővebb felvilágosítás nyerhető

Meller Ernő hites szabadalmi ügyvivőnél Buda-
pest, VIII., Üllői-ut 2.

BERGINGENIEUR wird sofort acceptiert für einen Manganerz-Bergbau in Ober-Ungarn, der eben in Aufschliessung begriffen ist. Zuschriften unter „Bergingenieur 1728“ sind zu richten an die Annoncen-Expedition M. DUKES Nachf. A.-G. Wien, I., Wollzeile 16.